

DAEMS, Servaas D. (Noorderwijk 4 juni 1838 – Tongerlo 30 juli 1903).

Was premonstratenzer kanunnik te Tongerlo en vanaf 27 oktober 1886 werkend lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde.

Daems, die vooral als dichter en gewijd redenaar enige faam genoot, heeft zich zelden in het open-

baar met de problematiek van de V.B. ingelaten. Twee van zijn belangrijkste profane redevoeringen zijn evenwel aan de V.B. gewijd. De eerste was van 25 januari 1892: hij sprak toen te Antwerpen voor de **Nederduitsche Bond** over de grondslagen en het doel van de V.B. De V.B. moest niet enkel opkomen voor taaleisen; die taal zelf had ook haar rechten en moest bestudeerd en geëerbiedigd worden. De V.B. was jarenlang te uitsluitend letterkundig geweest, maar dreigde nu te zeer politiek te worden. Het doel van de V.B. moest aldus Daems de zedelijke en stoffelijke opbeuring van het Vlaamse volk door middel van de volkstaal zijn. De Vlamingen moesten het verleden van Vlaanderen en België kennen om beide beter te kunnen verdedigen. Daems stelde zich dus uitdrukkelijk loyaal Belgisch op. De tweede toespraak, "Eene eeuw van strijd", die hij hield als bestuurder van de Academie op 27 juni 1900, gaf een overzicht van honderd jaar Vlaamse taalstrijd (van de Franse Revolutie tot het einde van de 19de eeuw). Daems betoogde dat de **Belgische Revolutie** in 1830 op taalkundig vlak een catastrofe was geweest.

WERKEN: De voordracht van 25 januari 1892 werd uitgegeven onder de titel *De Vlaamsche Beweging*, 1892; – de redevoering van 1900: 'Een eeuw van strijd', in *Verslagen en Mededelingen van de KVATL* (1900), p. 437-470; – Beide toespraken werden ook opgenomen in *Sprokkelingen van verscheiden aard*, 1902 en *Redevoeringen*, 1902.

LITERATUUR: W. van Spilbeeck, 'Levensschets van Kanunnik Servaas (Domien) Daems der abdij van Tongerlo', in *Jaarboek van de KVATL* (1904), p. 86-134; – *Prikkelpoort*, 1975.

LUDO HELSEN* EN SAM VAN CLEMEN